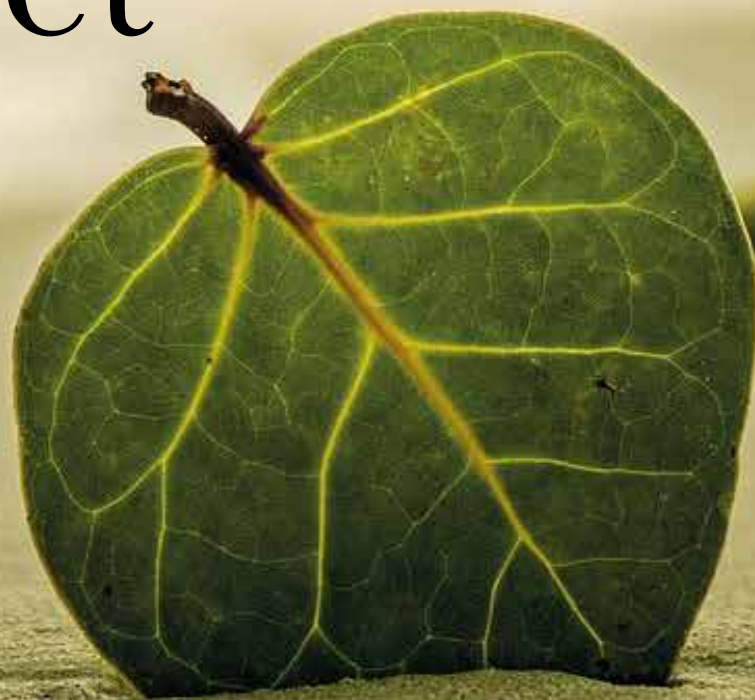


J.A.K. Bladet²⁰²³

En økonomi i balance



Livsparadigme
Naturen er et levende netværk der understøtter hinanden

Det bevidste valg
At sætte sig selv og andre fri



J.A.K. Bladet 2023

medlemsblad for JAK Danmark

Redaktionen

Karl Henning Mikkelsen

Henning K. Thomsen

Opsætning og layout

kernesagen.dk

Bestyrelsen

Formand

Karl Henning Mikkelsen

info@karlhenning.bio

Næstformand

Michael Virkelyst

michael.virkelyst@gmail.com

Bestyrelsesmedlemmer

Lisbeth Sørensen

lisbeth.lsk@gmail.com

Henning K. Thomsen

henning@spirit-innovation.dk

Maj-Lie Majbækgaard

maj-lie@kernesagen.dk

Suppleanter

Helle Nielsen

hnbear@hotmail.com

Britha Brodersen

Britha.Brodersen@gmail.com

Indhold

3 Leder

4 Det beridste valg

af Karl Henning Mikkelsen

8 Lev for det halve

af Nanna Hyldegård Hansen

12 Fra dødparadigme til livsparadigme

af Uffe Jonas

16 Bestutninger og frihed i fællesskaber

af Henning K. Thomsen

20 Et valg i livet

af Mark Berg

23 Bankkollaps og ny valuta venter forude

af Michael Kastis

24 JAK sommermødeberetning

af Henning K. Thomsen

25 Penge og Kapital

af Henning K. Thomsen

29 Biodynamiske fødevarer dyrket på et spirituelt grundlag

af Jens Otto Andersen

32 JAK GenSommerLejr

Følg J.A.K. Danmark på facebook eller tilmeld dig vores nyhedsbrev på jak.dk



Leder

Meget tyder på, at vi står foran fundamentale ændringer i den verden og de omstændigheder, vi lever i og under. Uanset om vi tror på fortællingen om menneskeskabte klimaforandringer og den livsnødvendige CO2 som et problem, eller vi mener vores forbrugs-spiral og misbrug af naturens ressourcer har nået et ekstremt niveau, eller at vi som menneskehed er landet i en situation, hvor betænkeligt mange agerer som stressede robotter, så kalder det på fundamentale forandringer i vores samfund. Men hvem skal bestemme disse forandringer og hvilke værdier skal de bygge på?

Over tid har flertallet ubevidst fået eller ladet sig fravriste adgangen og kontakt til deres indre følelse af sande værdier, og fået disse erstattet af fælles kollektive samfundsværdier. Og disse kollektive værdier blæser, om ikke for vinden, så dog efter andre magters ønsker i en sådan grad, at hvis der bliver sagt; Samfundssind, så retter flertallet lydigt ind, uden at gøre sig synderlige refleksioner om de reelle konsekvenser af dette "samfundssind".

Uanset om den lydighed udspringer af bekvemmelighed eller af afmagt, fordi vi mener, at vi som individ alligevel ikke kan ændre noget, så er det vi borgere, der vil komme til at betale ufrihedens pris, ved ikke at agere ud fra vores egne indre og sande værdier.

Derfor er det nødvendigt, at vi individuelt får kontakt med vores essentielle værdier som levende mennesker, og får modet og viljen til at træffe de valg, der er i overensstemmelse med og fremmer disse værdier, for kun igennem disse valg fremmer vi kvaliteten af og harmonien i vores eget liv.

Gør vi alle – eller nok - dette, så vil summen af vores individuelle valg nødvendigvis påvirke det samfund vi lever i, og dermed er vi ikke længere magtesløse over for dikterede værdier, men vi er selv med til at forme og påvirke de ændringer, der er behov for i samfundet. Disse valg spænder over bl.a. vores valg og prioritering af madkvalitet, leverandører, forbrug, arbejds- og privatliv, interesser, ånd, venskaber og fællesskaber, og må naturligvis inkludere vores samtidige respekt for andres ret til deres valg.

Den tese, at reel menneskelig frihed forudsætter og starter med, at vi individuelt bliver afklaret med vores egne essentielle værdier, og at vi har viljen og modet til at træffe vores valg ud fra disse - også selv om valget kan være mindre bekvemt eller udløse ubehagelige reaktioner fra andre - er kongstanken bag dette års JAK-blad, og vi håber læserne kan finde inspiration og anledning til undren i bladets indhold.

Det bevidste valg.

Af Karl Henning Mikkelsen

Når vi kredser så meget omkring vore valg, mere eller mindre daglige valg, er det med baggrund i den tid og det samfund vi lever i, og den tidens ånd vi befinder os i. Der er konstant noget at tage stilling til. Næsten dagligt nye undersøgelser der viser noget helt andet end det man var sikker på, var sandheden for måske bare dage siden. Eller vi får gennem nyhederne oplyst sammenhænge hvor kun udvalgte konsekvenser er medtaget, eller problematikker belyses ensidigt og hvor de vigtige spørgsmål undlades. Valgene vanskeliggøres og afmagten kan snige sig ind på os som borgere når myndighederne den ene gang efter den anden spilder milliarder på fejlslagne projekter og dårlig planlægning /ledelse.

Eller frustrationen kan blive overvældende, hvor det der en gang var konspiration nu er virkelighed. Magtesløsheden melder sig og en følelse af at uanset hvad jeg gør hjælper det ikke.

Og svært kan det være at have tillid til samfund der skulle bygge på lighed og demokrati når ulighed år efter år stiger, de store selskaber tilraner sig større og større kapital og ejendom ikke mindst indenfor medicinalindustrien og bank- og forsikringsverdenen. Menigmand får bud om at spare og arbejde mere, pasning af syg, børn og gammel bliver ringere og ringere. Medens førnævnte bliver rigere og rigere og de politiske ledere melder om en så god økonomi i landet som aldrig før. Der bliver talt om bedre miljø for hav jord og menneske og samtidigt tillades flere sprøjtegifte, og der udledes spildevand i alt for store mængder. Havet dør, jorden dør. Og maden vi spiser bliver ringere og ringere i takt med industrialisering af dyrkning og avl. Der tænkes i mængde og produktivitet og alt for lidt i kvalitet og kvalitets betydning på alle planer. For hvad er det for kræfter ovenstående er drevet af. Det er egoet eller materealismen, det menneskelige alt for store ego og selvished hvor processer og liv tænkes

ind i produktive materielle rammer. Rammer der igen forstærker menneskets materielle opfattelse af verden. Og målene bliver det der er størst, det der fylder, det der glimrer etc. Blændværk.

Men midt i og fra denne verden spirer en ny og bedre verden. Mennesker mærker ind, måske efter at være ramt på psyke, sjæl og helbred, og finder at der er helt andre værdier end de materielle. De værdier der fylder i hjertet og de værdier der giver fred i hjertet. De værdier der kommer derfra hvor hjertet kalder.

Det var den kalden der var hele grundlaget for opstarten af JAK. Lyse sjæle så det forkerte i økonomisk spekulation (bl.a. Gennem rentetænkning) at udnytte andre ligesom det var den kalden der var grundlaget opstarten af den biodynamiske dyrkningsform hvor nogle dygtige landmænd med hjerte for jorden mærkede og så det forkerte i den måde man ved industrialiseringen udnyttede jordens ressourcer gennem anvendelse af kunstgødning og sprøjtning med pesticider. De fandt en anden vej. Det gjorde man gennem JAK – banken og det gjorde man gennem avl efter de biodynamiske principper. JAK's rentefrie finansieringsmodeller blev stoppet gennem

lovgivning og regler der umuliggør bankdrift i mindre målestok. De biodynamiske principper lever og praktiseres verden over i stigende grad. Fordi mennesker verden over mærker sandheden i den måde at dyrke på og i at gøre bevidste valg med udgangspunkt i hvad der tjener helheden og dermed også en selv. Eller med tanke på og kærlighed til alt liv og forhold til menneskets og klodens overlevelse

De grundlæggende tanker for JAK lever ligeledes idet der også verden rundt søges nye finansieringsformer og mest af alt, trods alt spores, valg ud fra det der giver liv og varig vækst. Og i høj grad den åndelige frigørelse hvor interessen for spirituel vækst og bevidsthed er stigende.

Men hvordan praktisere JAK tanken når der p.t ikke er mulighed for det gennem bankvirksomhed. Hvis vi tager udgangspunkt i pengenes rolle i begreberne Jord Arbejde Kapital ses penge alene som et rent omsætningsmiddel og dermed intet værditab i omsætningen mellem begreberne. Og rent. Man kan se det som den energistrøm der giver den flydende afbalancerede bevægelse mellem Jorden og alt skabt her fra, Arbejdet, den indsats der ydes i forarbejdningen og kapitalen den



egentlige form, det skabte, om det er mere eller mindre fysisk er ikke afgørende.

Når pengestrømmen udsættes for spekulation, rentetænkning, fjernes renheden i bevægelsen/ omsætningen idet værdien udhules gennem en ikke aktiv/ produktiv omvej.

Men hvad er pengestrømmen styret af? mennesket, det enkelte menneske, dybest set i alle tilfælde i en grad hvor det enkelte menneske , som det er nu, selv kan gøre mange valg i forhold til hvor den del af pengestrømmen som han/ hun administrerer. I mere eller mindre udstrækning.

Et helt konkret eksempel kunne være fra mit eget liv. Gennem snart 20 år har jeg drevet et mindre biodynamisk landbrug med en alsidig drift med kreaturer, grøntsager korn og kartofler. Jeg og dermed gården eksisterer i dag alene på grund af at relativ få mennesker har gjort et valg: At købe biodynamisk, grundene hertil er mangfoldige men et er kendetegnende, man ønsker at påtage sig et ansvar, måske for sit eget helbred, måske for sine børns sundhed eller for Jordens overlevelse. Disse relativt få mennesker er sammen med mig (sagde bonden) ansvarlig for at der på gården og de tilhørende jorde er et mangfoldigt liv, i jordens microliv, gårdens fauna og flora så rig som sjældent ses på de danske gårde mere. Alt fordi der af det enkelte menneske i hele processen blev taget stilling / ansvar for pengestrømmens retning.

Og skulle jeg ridse op alternativet, hvis ikke disse mennesker havde gjort deres valg i den retning. Gården/jorden overgået til anden side, opkøbt af de store omkringliggende gårde og drevet konventionelt, jorden s liv smadret gennem anvendelse af

pesticider, flora og fauna reduceret voldsomt for at en stærk fourende produktion af forurennet mad kunne



finde sted. Og konsekvenserne heraf ses måske tydeligst ved at betragte den generelle sundhedstilstand i befolkningen. Og alt andet lige, en høj pris at pålægge det øvrige samfund.

Bevidste valg giver kvalitet på alle planer.

Disse valg gøres ud fra den før omtalte indre kalden, den kalden der kommer fra hjertet, det højeste i et menneske.

Når vi lader os lede af den kalden i vores administration af den del af pengestrømmen vi har ansvaret for, er vi tilbage til den rene pengestrøm, så at sige. At bruge og investere penge i og med fred i hjertet.

**Det er også at sætte sig selv og andre fri.
Økonomisk og åndeligt.**

*Karl Henning Mikkelsen, født 1955
, tømrer, bygningsingeniør, økologisk
deltidslandmand/tømrer siden 1997:
Biodynamisk landmand siden 2006.
Formand for Foreningen for Biodynamisk
Jordbrug og for JAK Danmark.
Sidder som repræsentant for JAK
Danmark i JAK Fonden og i Folke-
sparekassens Fond.*



Lev for det halve – og få det hele

Af Nanna Hyldgaard Hansen

Man behøver ikke være rig ved at have et stort materielt forbrug – og måske overforbrug. Man kan også have et liv, der føles meget rigt uden.

Hvordan man gør dette, undersøger jeg i både min hverdag og mit forfatterskab. Jeg er forfatter til tre bøger:

”Lev for det halve” som handler om at skære forbrug og klimabelastning ned til det halve og stadig leve godt.

”Rig på tid” som undersøger, hvordan man kan få balance i sit arbejdsliv, mere ro i hverdagen og stadig udrette meget.

”Staycation Danmark” som går ud på at holde sjove og spændende ferier i sit eget land.

FN's Verdensmål i børnehøjde

Min søn havde for noget tid siden emneuge i skolen om FN's verdensmål. Børnene i 3. klasse skulle hver især tegne det mål, de syntes var det vigtigste. Illustrationerne fyldte en hel væg i klasseværelset, og næsten samtlige papirer bar overskrifterne ”Klima”, ”Livet i havet” eller ”Livet på land”. Min søn viste mig billeder af hvaler, snegle, isbjørne, sommerfugle, skove, søer, sne og mennesker.

Han sagde: ”Jeg tror, at FN når de mål.” Jeg blev stille; jeg vidste ikke, hvad jeg skulle svare. Der er så mange ting, der går hastigt den gale vej i disse år både med hensyn til klima og dyreliv. Så hans ord ramte mig. Men vi kan godt nå de mål. Vi kan gå i en helt anden ret-

ning med vores forbrug uden at miste hverken livskvalitet eller indhold i tilværelsen.

En historisk parentes

Da fortalte om mit projekt med at skære ned for forbruget på min daværende arbejdsplads, kom en af damerne fra marketingsafdelingen begejstret hen til mig. Hun beskæftigede sig med forbrugeradfærd, og hun udbrød: ”Du er jo firstmover!”

Firstmover er ifølge Den Danske Ordbog en betegnelse for en person, der sætter nye strømninger i gang, eller som er toneangivende inden for et bestemt område. I forbindelse med markedsføring bliver firstmover-begrebet brugt om forbrugere, der går forrest med en tendens, og et par år senere følger mange andre efter. Marketingsdamen havde en pointe: Min første bog ”Lev for det halve” ramte noget, som mange gerne vil lære mere om. Men når det er sagt, så er jeg ikke firstmover – nok nærmere lastmover. Der er ikke noget som helst nyt i at passe på ressourcerne, i at kunne reparere det, man har, eller i bruge ting helt op. Det har været standard i de fleste generationer før os. Det er kun i min og mine forældres levetid, at forbruget bare er steget og steget, så vi nu i den vestlige verden står med dette voldsomme overforbrug.

Min mormor voksede op på et husmandssted som barn i en søskendefolk på ni. Da hun var en lille pige i 1930'erne, flyttede familien ind til Herning, fordi hendes far – som så mange andre landmænd i den periode – gik konkurs med deres landbrug. Faren fik arbejde i byen som altmuligmand. Alle børn hjalp til, så godt de kunne, både derhjemme og ved at tjene en skilling til husholdningen med forskellige jobs før eller efter skoletid.

Min farmor voksede op med sine forældre og seks søstre i Thy under to verdenskrige. Hun blev gift med min farfar, der var grossist. Sammen købte de både villa og som-

merhus og manglede intet. Men vigtigheden af at bruge alt op – bevidstheden om mulig knaphed – tog min farmor med sig gennem hele livet: Hun var fantastisk i et køkken, holdt af at samle den store familie omkring et måltid med mange retter og brugte alt op til sidste dråbe. Hun klippede altid yoghurtkartoner over på midten for at få det allersidste i bunden op med en ske.

Det med at købe og have mere, end man har brug for, er i virkeligheden en lille historisk parentes.

Måske skal vi se tilbage, ikke på nød, fattigdom og knaphed, men på den nøjsomhed, der var en fuldstændig naturlig og indarbejdet del af vores bedsteforældres og oldeforældres liv.

Spild af papir

Mine børn kommer hvert år hjem ugen op til sommerferien med en kæmpe stak opgavebøger, arbejdsmapper og hæfter fra det forgangne skoleår. Mange af dem er kun fyldt halvt, kvart eller endnu mindre. Ikke fordi børnene er dovne, men fordi vi i Danmark er vant til følelsen af uendelige ressourcer – også når det gælder papir. En historielærer kan godt dele et hæfte ud, som efterfølgende kun bruges til tre små opgaver på et år. Jeg klipper skolehæfternes tomme sider ud og har dem liggende i en skuffe til tegne- og skrivepapir. Spild af papir er en lille ting i det store miljøregnskab. Men selve måden at tænke på – at intet skal gå til spildevand – kan gøre en gigantisk forskel, hvis vi gør det til en fælles vane.

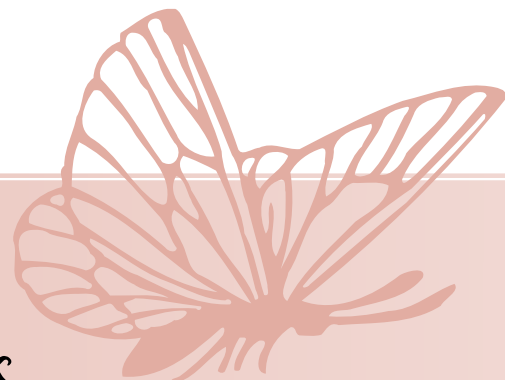
Mine bedsteforældres værdier er en stor inspiration for mig. En hjælpende hånd og en hilsen til naboen var en indgroet del af måden at være på. De brugte råvarer og andre ting fuldstændig op og var i stand til at reparere alt muligt, til at holde en have og til at få ting til at gro.

Som barn elskede jeg at være



hjemme hos mine bedsteforældre. Der var nemlig en særlig tilstand, en uendelig ressource: tid. Vi skulle ikke skynde os. Vi så de gule erantis komme op i haven, lavede grød i køkkenet af bær, vi selv havde samlet, cyklede ud på heden. Denne ro til bare at være passer godt til børns måde at opleve verden på og er sikkert et sundt tempo for os alle sammen. Der ligger megen skønhed gemt i dagens øjeblikke, når man ikke har for travlt.

Overforbruget har måske været udtryk for en lettelse oven på generationers knaphed. Men noget vigtigt er gået tabt, noget, vi kan indføre igen: At tiden nogle gange går langsomt, og at vi ikke behøver anskaffe mere, end vi har brug for.



Faktaboks

En lille guide til at komme i gang med at skære ned for forbruget

Her kommer mine tips til at få en bedre økonomi, en større frihed og at leve mere klimavenligt:

Først skal du bruge et detaljeret overblik over dit forbrug.

Du kan i en periode – for eksempel over tre måneder – skrive alt ned, du køber. Ud over at skabe overblik har det også den sideeffekt, at man tager stilling til sine indkøb: Har jeg egentlig brug for den her ting? Skriv udgifterne ned i forskellige kolonner efter kategori. En anden måde er at gå ind i sin netbank. Her er udgifterne i forvejen kategoriseret, fordi man betaler næsten alt i dag med elektroniske løsninger. Jeg gik et år tilbage og noterede mig, hvor mange penge vi brugte på forskellige kategorier som tøj, bolig, daglig transport, rejser, mad, varme, gaver og udflugter.

Derefter undersøger du, hvad pengene i hver enkelt kategori bliver brugt på.

Inden for kategorien ”tøj” kan det for eksempel være: Hvem i familien køber mest tøj? Hvilken slags tøj køber vi hver især? Og bliver tøjet så brugt? Det er også værd at kigge på de faste udgifter: Har vi den rigtige boligløsning, eller er den eventuelt for dyr eller for tidskrævende i forhold til alt det andet, vi gerne vil bruge vores liv på? Kan vi skrue ned for varmen og dermed for regningen om vinteren – for eksempel ved at tage en ekstra trøje på eller lave energiforbedringer på boligen?

Når du har et detaljeret billede af forbruget, er det tid til at undersøge, hvad du spilder penge på.

Nogle metoder til det kan være:

- Vej, hvor meget mad du smider ud på en uge.
- Tjek, hvilket tøj i skabet du aldrig tager på.
- Tøm skuffer og skabe i hele boligen og vurder,



hvilke ejendele du ikke har rørt ved i det seneste år. Overblikket over spild gør det nemmere at skrue ned for fremtidig shopping. Hvis du kan se, at mange af tingene derhjemme aldrig bliver brugt, er det mindre attraktivt at skaffe sig endnu flere ting.

Næste skridt er at tage stilling til de forskellige kategorier i budgettet. Hvad er vigtigt, og hvad kan undræres?

Det kan virke fuldstændig uoverskueligt at ændre alting på samme tid, så tag fat i én kategori ad gangen. Hver måned satte vi i vores familie fokus på at skære ned på en særlig del af vores indkøb. I januar tog vi stilling til vores madforbrug og lagde en plan for, hvordan det skulle være fremadrettet. I februar kiggede vi på tøjbudgettet og besluttede, hvor langt det skulle skæres ned, og hvordan vi ville gøre det. I marts planlagde vi at finde en sjov måde at holde sommerferie på, som ikke måtte koste særlig meget.

Indfør en tænkepause

Et tip til at købe færre genstande er at indføre en karenstid. Hvis du har lyst til at købe noget nyt, så prøv at vente i en periode – for eksempel en måned – for at se, om det virkelig er en ting, du har brug for. Måske mister du kort efter interessen igen, måske har du allerede noget, der kan fungere i stedet, eller genstanden kan skaffes brugt. Hvis du efter betænkningstiden stadig føler, at den nye ting virkelig vil blive benyttet og vil bidrage til dit liv, er det helt o.k. at finde dankortet frem.

Hvis noget går i stykker, så forsøg selv at reparere det.

Der ligger mange instruktionsvideoer på YouTube, hvor man kan få hjælp trin for trin. Man kan også besøge sin lokale Repair Café og få gratis hjælp af frivillige. Find tid og sted på www.repaircafedanmark.dk.

Se mere på www.levfordethalve.dk eller på Instagram eller Facebook på @levfordethalve for konkrete tips til at spare penge på alle posterne i dit forbrug.

Fra Dødsparadigme til Livsparadigme

Grundtvigs samfundsvision er stadig højaktuel

Af Uffe Jonas

Staten som et Hjerte

I sin vigtigste samfunds-filosofiske artikel Om Kirke, Stat og Skole fra 1819 bruger Grundtvig billedet af 'staten som et hjerte'.

Han siger, at ”en Stat er et virkeligt udtryk for Menne-skets Hjerte-Forhold.” Og at man for at forstå, hvad en stat (eller et velorganiseret samfund) i grunden er, først og fremmest må kunne ”se den i hjertet .. for kun men-nesker, som er enige i hjertet, gør i grunden ét, og kan du tænke dig en virkelig: en kraftig og levende stat, hvor dette ikke er tilfældet?”

Hvad Grundtvig her tænker på, er det vi i dag ville kalde

for et ”forestillet fællesskab”, samfundet som et åndeligt og praktisk værdifællesskab. For at have et velfungerende samfund behøver vi ikke nødvendigvis at kende alle dets medlemmer. Men vi skal i det mindste kunne se fælles-kabet med dem, som vi deler sprog, kultur og værdier med, for os, og mærke det i vores hjerter.

Grundtvigs pointe er, at samfundet er et sted, hvor man indbefatter, understøtter og har tillid til hinanden, fordi man indgår i et værdi- og arbejdsfællesskab, og hvis det-te imaginære hjertebånd brister, så går samfundet selv i forfald. For så er der ikke længere nogen, der tør stole på hinanden - eller på staten.

Velfærdssamfundet var og er netop en sådan hjertelig el-ler tillidsbaseret samfundsform. Når det ligger de fleste borgere i Danmark så stærkt på sinde, så er det netop, fordi alle kan mærke den varme og tryghed, som det gi-ver at have et tillids- og trygheds-baseret samfund, hvor vi tager hånd om hinanden i et livsfællesskab, hvor ingen falder helt igennem.

Det er dette usynlige hjertebånd - denne sociale kontrakt - som nu bliver spændt så hårdt fra flere kanter, at det er godt på vej til at bryde.

Fra dødsparadigme til livsparadigme

Ifølge Grundtvig så er forholdet mellem liv og død det mest grundlæggende af alle filosofiske spørgsmål. Ved mødet med en af datidens systemtænkere, hegelianeren

Philipp Marheinecke, som i tidens spekulative ånd ar-gumenterede for, at den filosofiske modsætning mellem tænkning og væren måtte være det vigtigste, man som (abstrakt tænkende) menneske kan beskæftige sig med, svarede Grundtvig at han frygtede overhovedet at indla-de sig på en sådan diskussion.

”Hvordan frygte?” spurgte Marheinecke lettere bestyr-tet. Hvortil Grundtvig svarede: ”jeg frygter for mig selv. For mig er hovedmodsætningen, fra hvilken der bør gås ud, modsætningen mellem liv og død.” Ifølge anekdoten, så gensvarede Marheinecke halvt i spøg, at det da var en gevaldig forskel, men at man nok burde holde sig til de logiske modsætninger, af hvilke hans egen favorit så bestemt måtte være at foretrække. Han anede kort sagt ikke, hvad manden fablede om.

Men hvad kan i grunden være mere eksistentielt og filo-sofisk relevant end spørgsmålet om liv og død? Skaber vi et samfund, som understøtter liv, sundhed, velfærd og vejrtrækning eller skaber vi et samfund, som gør os stakåndede, undertvinger naturen, og piner livet og ly-sten ud af kroppen på os selv? Det er spørgsmålet.

Grundtvigs skelnen mellem liv og død er i virkeligheden det åndelige kompas vi behøver, for at kunne navigere igennem den dybe økologiske og demokratiske ubalance, vi befinder os i. Det ville gøre mange slags beslutninger, både de politiske og de personlige, mere gennemskuelige, enklere og lettere.

Det kan bruges på alle mulige samfundsområder. Men lad os tage landbruget som eksempel. Det kemiske land-brug er baseret på krigs-, dominans- og bekæmpelseslo-gikker fra 2. verdenskrig. Man omlagde simpelthen bom-beproduktionen til kemisk industri ved at indføre en ny landbrugsfilosofi med kemisk potenserede udbytter.

Vi kan så spørge os selv: er det nuværende kemiske og

giftbaserede landbrug baseret på dødens eller livets lo-gik? Ja, det, som kendetegner industrilandbruget, er, at man slår alt liv på markerne, som bonden ikke lige me-ner, han kan bruge, ihjel, indtil kun den ene profitable afgrøde står tilbage. Metoderne virker, men jorden udpin-es, udbyttet bliver ringere år for år, og det har enorme omkostninger for natur, dyr, mennesker og mikroliv.

Et landbrug, som udpiner produktionsdyrene under dødsfabrikslignende forhold, hvor levende væsner aldrig ser dagens lys, eller får lov at opleve et liv, som i mindste måde svarer deres egne behov og instinkter, indtil de ef-ter en kort og kummerlig tilværelse ender som slagtedyr eller som ådsler på møddingen, ja, det kan næppe kaldes et landbrug for livet.

Vi ser, hvordan jordens mikroorganismer bliver sprøjtet til døde og forsvinder, grundvandet forgiftes, frugtbar muldjord bliver forvandlet til gold ørken over en årrække. Artsrigdommene forsvinder, fordi habitaterne bliver ube-boelige. Havmiljøet spoles og bliver lagt øde på grund af de enorme mængder af gødning, der udvaskes til in-gen verdens nytte. Og mennesker bliver syge, fordi vores fødevarer og vores grundvand er fulde af kemikalier og giftrester.

Alt dette sker, fordi man tænker og agerer i henhold til det dræbende princip: vi ser ikke på naturen som et net-værk af levende væsner, der understøtter hinanden, men som et abstrakt system af isolerede objekter, der skal be-herskes og udnyttes.

Frem for at vælge livet i form af samarbejde, lydhørhed, nænsomhed, gensidighed, intelligente metoder i omgan-gen med naturen, alt det, der får planter, insekter, husdyr og mennesker til at trives og gro, har vi valgt ensidig do-minans og dermed døden som omgangsform.

Et samfund for livet

Bruger vi således forskellen mellem liv og død som en rettesnor for vores beslutninger, så har vi en enkel, logisk og praktisk nøgle til løsningen af den gevaldige knude, vi har fået bundet på os selv. Hvis vi vil skabe et andet og bedre samfund, så er det forskellen mellem liv og død, som har potentialet til at skære igennem alt vrøvlet og elendighederne, ind til sagens kerne.

Det kræver bare en vision, en smule jord, noget know how om regenerative samfunds- og dyrkningsmetoder, og en ny vilje til fællesskab. Så kan alle landsbyer og by-fællesskaber skabe deres egne nye og borgernære livsfællesskaber med langt større udbytter af langt højere kvalitet. Den dårlige nyhed er, at staten og storindustrien ikke umiddelbart har tænkt sig at reformere sig selv i en mere livs-, jord-, og borgernær retning.

Den gode nyhed er, at vi bare kan gå i gang med at bygge de nye netværksbaserede lokalsamfund, som vi længes efter. Vi kan skabe vores egne landbrugsfællesskaber, skoler for livet med glade lærelystne børn i klasserne, og trivelige dyr på markerne, et sandt mylder af orme og mikroorganismer i jorden, og jomfrueligt rent grundvand i undergrunden.

Det er fantastisk at se, hvor spillevende og smækfuld af alt muligt krible og krable, muldjord kan blive, og hvor overdådigt store og sunde grøntsager, man kan fremavle, hvis blot man går til værket med den rette indsigt og livsindstilling. Ja, hvis blot man forstår, at livet har forrang for døden.

Selv storbyens baggårde vil kunne bruges, fordi man med de nye regenerative teknologier kan plante tæt i højden i stedet for i bredden. Og dyrke kvalitet frem for kvantitet. Menneskeføde, frem for billigt foder til dødsfabrikkerne.

Ja, tænk engang, jorden behøver ikke længere være flad! Vi kan gøre det langt bedre, klogere, sundere og sjovere selv. Og på den måde - ved eksemplets magt - vil vi kunne udkoncurrere giftlandbruget og den teknokratisk-politiske elites vision om et dødemandsamfund på ingen tid.

Det kræver blot, at vi ændrer filosofien fra et dødsparadigme til et livsparadigme.



Uffe Jonas er ph.d. i Nordisk Litteratur, forfatter, sanger og sangskriver. Dybt optaget af Grundtvigs filosofi og spiritualitet igennem mere end 30 år. Forfatter til bogen Solen ved Midnat: Grundtvigs Sang til Kosmos (2015). Medredaktør, essayist og kommentator på udgivelsesrækken Grundtvig's Writings in English (Grundtvig-Centeret, Aarhus University Press, 2011-21).



JAK Fonden

Fonden blev stiftet i 1990 med det formål at virke for fremme af humanitet, tolerance og næstekærlighed i teori og praksis – såvel inden for som uden for Danmarks grænser. Hovedsigtet i den forbindelse er at give støtte til aktiviteter, der udbreder kendskabet til JAK's ideologi (Jord – Arbejde – Kapital), til fremme af økonomisk og åndelig frigørelse.

JAK-Fondens stipendium

JAK Fonden har indstiftet et stipendium på kr. 15.000, som kan søges af studerende ved handelshøjskoler og universiteter i Danmark og gives til arbejdet med et speciale, hovedopgave eller anden tilsvarende skriftlig afhandling i forbindelse med studiet.

Opgavens emne skal omhandle, hvordan vi sikrer en bæredygtig og retfærdig samfundsøkonomi i fremtiden. Da finanssektoren spiller en voksende rolle for den økonomiske udvikling, søger vi især studerende, som ønsker at skrive om, hvordan vi skaber et finansielt system, der underbygger en bæredygtig og retfærdig samfundsøkonomi, baseret på demokratiske værdier.

Specialet / opgaven skrives på dansk, eller der foreligger mindst et dansk resumé af indholdet. Fondsbestyrelsen vil løbende tage stilling til, hvor mange stipendier der udbetales hvert år.

JAK Fonden har i 2023 ydet støtte til arrangementer indenfor JAK Danmark.



Ansøgninger

Ansøgninger til stipendiet indsendes senest 30. juni og 31. december, og Fondens bestyrelse vurderer derefter de indkomne ansøgninger.

Ansøgninger sendes til JAK Fonden v/ Mads Andersen Velbæk
mav@mto-electric.dk

Beslutninger og frihed i fællesskaber

Af Henning K. Thomsen.

Forud for alt hvad vi mennesker foretager os, ligger der en beslutning. Nogle beslutninger tænker vi slet ikke over, for de træffes i vores ubevidste, mens andre kræver mange tanker og overvejelser. Og alle beslutninger har konsekvenser, nogle er små og flygtige, mens andre er store og langvarige.

Vi kan træffe beslutninger der alene vedrører os selv, og vi kan træffe beslutninger, der har konsekvenser for andre. Og som individ i et fællesskab som det nuværende danske samfund, må vi i høj grad leve med og agere i konsekvenserne af myndigheders beslutninger, uanset om vi er enige i dem eller de begrænser vores frihed.

Måske kan vores individuelle frihed måles i, hvor få udefra dikterede beslutninger vi er underlagt, og ønsker vi, som næstekærlige mennesker, en tilsvarende frihed for andre, må vi derfor også være varsomme med at påtvinge andre, konsekvenserne af vores beslutninger.

Og med få undtagelser bygger alle beslutninger på en værdi, uanset om den er flygtig eller fundamental. Og hvis vi skal kunne være frie individer, samtidig med at vi er en del af et fællesskab, så må vores individuelle fundamentale værdier have en fællesnævner, der gennemsyrrer de beslutninger, der træffes i fællesskabet.



I et stort fællesskab som en stat, hvor der kan være langt fra beslutningstagere og til dem, som vil mærke konsekvenserne af beslutningerne, er det afgørende, hvordan beslutningsprocesserne forløber, så resultatet tjener fællesskabet, uden at tage unødigt frihed fra dets individer.

Dette indlæg udtrykker tanker og refleksioner, som jeg kun perifert gjorde mig for 4-5 år siden. Men især efter foråret 2020 hvor nedlukninger, restriktioner, minkaf livninger, vaccinationer, corona-pas, samfundssind o.a. blev dikteret fra centralt hold og splittede danskerne og andre nationer, har tanker om vores individuelle frihed og suverænitet i et fællesskab optaget mig, og jeg håber, at nærværende kan inspirere andre til bl.a. at reflektere over, hvilke fundamentale værdier det frie liv bygger på.

Frihedsprincipper

For at tilgodese friheden for individerne i et fællesskab, både i forhold til beslutninger og værdier, kunne man overveje nogle principper, som beslutningsprocesser skulle arbejde efter.

Det kunne være at:

- a Ingen må i princippet ufrivilligt underlægges andres beslutninger (mulighed for vetoret)
- b Alle beslutninger skal træffes af eller så tæt på dem, der berøres af dem, som muligt
- c Ingen må træffe beslutning i et spørgsmål, de ikke har kompetence eller indsigt til at gennemskue konsekvenserne af
- d Alle beslutninger skal som udgangspunkt træffes i konsensus
- e Enhver der har ledelsesansvar, bør se sig selv som en tjener for fællesskabet
- f Visdom, sund fornuft og kærlighed skal gå forud for viden, magt og økonomiske interesser.

Ovennævnte principper kan synes urealistiske, hvis vi vil fastholde den måde, som centralisering, samarbejde og beslutningsprocesser fungerer på i dag, herunder hvilke metoder der tages i brug. Det kan være en værdifuld handling at samarbejde på alle niveauer - også i internationale associationer. Men når dette samarbejde indebærer, at beslutninger træffes stadig længere væk fra borgerne, så går udviklingen i den forkerte vej, i forhold til vores individuelle frihed.

Et gennemgående problem i de nuværende samarbejder og beslutningsprocesser – på alle niveauer er, at organer og deres aktører får deres berettigelse og succes via taktik og magt, og ikke via visdom, næstekærlighed og tjenersind. For hvis menneskers og systemers funktion er at drage omsorg for andre menneskers ve og vel, så burde disse kvaliteter være de helt centrale.

Demokrati og beslutningsprocesser.

De fleste af os har vel en forestilling om, at vores demokrati er den bedst praktisable form til at give borgerne indflydelse og medbestemmelse. Men hvis vores individuelle frihed til at vælge, i respekt for andres tilsvarende mulighed, skal være reel, så er der en række forhold, hvor demokratiet og vores styreform virker mindre troværdigt:



Når vi går til valg, afgiver vi oftest bogstaveligt talt vores stemme til en politiker eller et politisk parti, og vi må efterfølgende acceptere og tage konsekvensen af de tiltag og bestemmelser, de valgte træffer på vores

vegne.

Vi har ingen veto over for deres beslutninger og retter vi ikke ind, vil systemets retsvæsen og politi straffe os.

Hvis vi skal tage grundloven for pålydende, så er regeringens ministre kongens/dronningens ministre, og de skal udføre de beslutninger, som kongen/dronningen vil og godkender. I øvrigt nævner Grundloven ikke demokrati med et eneste ord, mens kongemagt nævnes et utal af gange. Så når vi vælger politikere til folketinget, kan det vel sammenlignes med en slagt brutto-trup, blandt hvilke der dannes en regering, og blandt dets medlemmer udvælges de ministre, som kongen/dronningen godkender som sine repræsentanter

Der er store - ofte økonomiske - kræfter, der har midler og ressourcer til at udøve lobbyarbejde over for de politikere og instanser, som vi forventer skal varetage vi borgers interesser.

Men er der noget bedre alternativ, når et større fællesskab skal fungere og have den nødvendige ledelse? For der er vel brug for nogle fælles retningslinjer, processer og måske love, for at det kan fungere!

En udfordring ved ledelse er, at der hos ledere eller organer, som har fået eller påtaget sig en opgave, ofte opstår en indre drift til at ville have mere og mere magt og kontrol over de opgaver, som de har ansvar for. Denne indre drift medfører stadig flere regler, systemer, love og bureaukratisering, og ledelsen overser i denne proces ofte den ufrihedens pris, som individet skal betale.

I vores folkestyre er værnet mod denne udvikling et flertal i folketinget eller kongen/dronningen, men det er vel lidt som at sætte ”ræven til at vogte høns”. Er vi ikke tilfredse, så kan vi efter 4 år vælge en ny brutto-trup til det samme system.

En tilsvarende indre drift opstår omkring dem og det, der sættes til at udfolde de beslutninger, som folketing og regering træffer. Det sker bl.a. fordi oplevelsen af at udrette og handle, ofte giver en tilfredsstillelse i sig selv. Dette er for så vidt uanset, om det er i ministerier, skattevæsen, sygehusvæsen, vejvæsen eller politiet. Mod disse kræfter har vi borgere i praksis intet værn.

Uden et effektivt værn mod disse 2 kræfters magt og indre drift, så smuldrer individets frihed stykke for stykke. Et muligt værn mod dette kunne være en 3. instans, hvis primære funktion var at varetage borgernes interesser, tarv og frihed. Denne 3. instans skulle ikke være skabende, men alene være superviserende og dømmende. Sidstnævnte i form af at skulle godkende og kunne stoppe enhver proces, der udspringer fra de 2 kræfter, for at sikre, at den tjener folket. Og modellen ville være brugbar på alle niveauer, også lokalt og i små fællesskaber. Indførelsen af denne 3. instans, vil medføre en ændring af vores beslutningsprocesser og systemer. For det vil først og fremmest være mennesker, der besidder visdomskvaliteter, som vi vil vælge til at tage vare på vores stemme og frihed i spørgsmål, vi ikke umiddelbart selv kan tage stilling til. Dermed vil vi – via denne delegerede veto - kunne genvinde en højere grad af individuel frihed.

Henning K. Thomsen.

Ånd, sind, tro og innovation har altid interesseret mig, og i 2019 - i forbindelse udrulningen af 5G - indså jeg, at der var centrale forhold i samfundet, der ikke blev håndterede redeligt. Jeg er nu aktiv i flere samfunds-visionære netværk og fællesskaber. Jeg er fra 59' og bor på landet i det østjyske, og har drevet egen B2B-virksomhed i over 30 år. Min udd.faglige baggrund er håndværk og ingeniør.



Et valg i livet

af Mark Berg

Jeg skal ikke kunne sige, om jeg valgte at komme her til verdenen, eller om det valg blev truffet for mig. Men jeg kan sige, at der skulle gå hele 20 år før jeg, sådan rigtigt, traf et valg i livet.

Jeg er opvokset i Tilst uden for Aarhus, en ud af fem brødre, og med en mor og en far der gjorde deres bedste for at løfte det lod, livet havde givet dem. Inklusiv at tage vare på mig, en energisk og glad lille dreng, der for det meste var en ualmindelig stor mundfuld. I en grad så mine forældre blev kaldt til møde på skolen; mine lærere og skolepsykologen mente samstemmigt at jeg skulle medicineres, hvortil min mor prompte svarede ”vi kan klare ham derhjemme, så det regner vi med, at I også kan her.”

Alt det blev jeg heldigvis skærmet for, og jeg kunne vokse op i den tro, at der intet galt var med mig, hvad der jo egentlig heller ikke var. Jeg havde bare meget energi, og endnu ikke lært at kanalisere den. Det hjalp min far heldigvis med, han indrettede et værksted i garagen hvor jeg hurtigt kom til at bruge meget af min fritid, med at skrue i knallerter, gokarts og senere biler.

Tidligt i livet, længe inden værkstedet, vidste jeg at jeg skulle være ingeniør, men det pudsige var, at jeg havde ingen anelse om hvad en ingeniør lavede? Så da tiden kom til skolepraktik, valgte jeg det, så kunne jeg ligesom se, hvad sådan en lavede...

Men hvor kom det fra? Vi havde ingen ingeniører i familien. Jo en, men det var langt ude. Og min far og mor har begge svoret, at de ikke viskede mig det i øret som spæd. Det var nærmest som dumpet ned fra himlen.



Jeg havde stadig til gode at træffe mit første rigtige valg, ikke at tanken havde strejft mig. Mine dage var fyldt med aktivitet; læreplads, bijob i et havecenter og en bil der skulle renoveres. Før jeg så mig om, opstod en mulighed for at flytte hjemmefra. Jeg kunne leje min storebrors sommerhus til små penge, mod at jeg hjalp med at sætte det lidt i stand. Heller ikke det at flytte hjemmefra føltes som et valg, det var nærmere et naturligt næste skridt – som om livet skubbede mig i den retning.

Nu alene, på egen hånd. Det var sent efterår, vinden rev i træerne der bankede på træhusets gavl, midt om natten, mareridt, sved, angst i en tilsyneladende usårlig ung mand, i de mørke nattetimer opstod indsigt at hjernen er modellerbar, og dermed opstod spørgsmålet; hvad for et menneske skal jeg blive?

Jeg så to retninger for mig – god eller ond. Jeg gjorde mig forestillinger om sidstnævnte; men nej, det var ikke det jeg skulle. Dermed opstod mit livs første valg, som 20 årig. Jeg ville i retning af det gode, og inden længe havde jeg brudt med en vennegruppe, nogle rødder af den værste skuffe, ligesom jeg selv var blevet det op igennem teenageårene. Men nu ville jeg en anden retning...

I mit unge og umodne sind, var god/ond noget jeg kunne forstå. Andre ord for det samme er lys/mørke, bevidsthed/ubevidsthed. Så dybest set, var mit valg dengang, et valg om at søge mod en højere bevidsthed, mod lyset om man vil.

En rejse var begyndt, og jeg var intetanende om det. Jeg havde jo blot truffet en beslutning, om noget der virkede indlysende for mig...

Men hvilken ufattelig rejse det bragte mig ud på, er næ-

sten ikke til at begribe. Har også taget lidt tid, er 46 år nu. Min storebror siger indimellem, at han føler han har mistet sin bror. Og min ekskæreste, nu veninde, siger at jeg var en helt anden person dengang. Og de har nok begge ret. Selvom jeg på mange måder stadig er den samme...

Jeg tog et af den slags valg der former livet. Et valg der handlede om hvilken retning jeg ville tage, ikke i den ydre verden, men i den indre. Men hvor mange af os har reelt taget det valg?

Og hvad forbinder vi egentligt med ordet valg? Er vores valg bevidste, eller er det bare vores tendenser opbygget igennem oceaner af tid, der udspiller sig igen og igen?

Når vi vælger at skifte job, er det så et bevidst valg? Eller er det vores ubevidste der søger væk fra det vi forbinder med ubehag, mod det vi forbinder med glæde? Eller når vi pifter tilværelsen lidt op med en tur til Kreta eller en ny bil, er det så et bevidst valg, eller vores ubevidste bestræbelser på at undgå en følelse af kedsomhed?

Så længe det er de loops det kører i, så kan vi godt kalde det valg for min skyld, altså hvis den gode stemning skal bevares. Men ærligt talt, er der ikke meget valg over det. Det er bare endnu en tur i Tivolis rutsjebane, ikke at der er noget galt i det.

Når livet bliver en lang serie af gentagelser, pakket ind i nye former, så er det svært at tale om reelle valg. Kan godt ske det lyder hårdt, men ikke mig der har fundet på det, jeg har blot iagttaget hvordan livet virker...

Man kan derimod tale om et bevidst valg, hvis man beslutter at gå i en ny retning. Og her handler det ikke om det ydre. Det ydre er bare spillepladen, vores legeplads. Det handler om os, hvordan vi griber livet an. Hvis man altid har haft et anstrengt forhold en kollega, og man vælger at finde en eller anden lille ting ved ham man kan



sætte pris på, og man bliver ved - og ved - og ved, indtil det lykkedes! Så er man gået en ny retning. Lidt lys kom ind, og før man ser sig om, har man fået sig en ny ven. Hvis man har det med at udsætte vigtige beslutninger, indtil man dårligt kan vente længere, så har man ikke rykket sig en centimeter når man først får taget sig sammen til at gøre noget ved det. Det føles måske sådan - man er endelig kommet videre. Men nej. Man har blot gentaget et mønster der har udspillet sig mange gange før.

Hvad hvis man har det godt der hvor man er? Den person har jeg tilgode at møde. Jo, har mødt nogle der fortæller sig selv, og omverdenen, den historie. Men når man dykker bare lidt ned, så er der altid et eller andet de godt kunne tænke sig var anderledes. Oftest i den ydre verden! På trods af, at den utilfredshed opleves i den indre verden, så er ønsket oftest relateret til den ydre verden. Hvad er lige logikken i det?

Nogle gange har vi held til at ændre noget i den ydre verden, men det lader det reelle problem stå urørt tilbage. Det venter bare på at komme til overfladen igen.

Omvendt forholder det sig, hvis man adresserer problemerne der hvor de reelt eksisterer; i den indre verden. Når det først er løst på det plan, vender det aldrig tilbage. Det der bare det tricky med det; det tager tid, og er ikke helt let. Men er alternativet let?

Et valg mellem bevidsthed og ubevidsthed, mellem lys og mørke. Det er nok det vigtigste valg man kan tage her i livet. Og når det er taget, behøver vi ikke at snakke om værdier og moral, det falder naturligt i hak. Ikke på et øjeblik, men på sigt.

I mit liv, har det valg jeg gjorde som 20-årig, været en forudsætning for alt der senere fulgte. Det var det første skridt. På en rejse der har taget mig

fra Ingeniør i vindmøllebranchen, til selvstændig coach indenfor sports- og forretningsverdenen, til en teateruddannelse, dernæst retur til vindmøllebranchen for så at have tre sabbat år med yoga og meditation. Senest har jeg taget noget af et karriereskift – i foråret 2022 kom det til mig at jeg skulle lave en kampagne for vores landbrugsjord under navnet ”100 dage for Sund Jord”, og tre uger senere var jeg på farten igennem det ganske land. Efterfølgende har jeg taget initiativet til at stifte foreningen Jordens Klub. Den vi går ”live” i foråret 2024, men indtil er der meget arbejde forude, både på det indre og ydre plan.

Det hele startede med et valg.

Mark Berg er uddannet maskiningeniør hvor han har arbejdet indenfor vindmøllebranchen frem til 2019. Dernæst fulgte tre sabbatår, indtil den dag i 2022 hvor han fik ideen til kampagnen ”100 dage for Sund Jord”. Med den erfaring i ryg-sækken, har han senest taget initiativ til at stifte foreningen Jordens Klub.



Bankkollaps og ny valuta venter forude.

Af Michael Kastis, 05.11.2023

Fredag d 3. november, kollapsede den 5 amerikanske bank i år, nemlig Citizens bank.

FDIC anslår, at omkostningerne ifm. lukningen af Citizens bank vil være \$14,8 millioner.

Lukningen af Citizens bank er, som kollapse af de 4 andre banker i 2023; Signature, Silicon Valley, First-Citizens Bank samt First Republic, blot et symptom på et langt større problem.

Vi vil i de kommende måneder/år se mange flere banker kollapse (samt fusionere), ikke blot i USA, men i hele verden. Den igangværende bankkrise, vil ende i et monetært kollaps, hvor reglerne som gælder i dag, vil blive ændret over natten.

De nye ”regler” vil bl.a. være en ny og programmerbar valuta; Central Bank Digital Currency (CBDC), som er lige på trapperne for euroen samt dollaren.

Den store forskel på CBDC ift. nuværende digitale valuta (udover at de er programmerbare) er, at CBDC vil blive skabt af Centralbanker (i dag skabes langt størstedelen af pengene af de private banker, når de foretager ”udlån”) og vi som almindelige mennesker vil få en konto direkte i Centralbanken (Nationalbanken herhjemme), som pt. har været reserveret til de kommercielle banker samt staterne.

De nye Central Bank Digital Currencies, eller programmerbare enheder fra helvede, som jeg kalder dem, vil blive koblet sammen med vores digitale id, samt de kommende ”social credit score” system a la det kinesiske, hvor man som menneske får tilføjet point hvis man gør positive og accepterede gerninger (som f.eks. tager den vaccine du ”anbefales”), og på den mindre sjove side, får fratrullet point, hvis man gør mindre accepterede ting, som f.eks. at kritisere staten eller skrive noget online, som staten og de ”uafhængige” faktatjek medier som @

tjekdet, mener er mis/disinformation.

Kommer man under en vis grænse, ja så kan det betyde udelukkelse fra offentlig transport (det gør Århus allerede ift. kontantkunder) eller værre, få negativ rente på indestående, eller lukning af ens CBDC-konto, og er kontanter udfaset, ja så er du på rø...

For de som tænker, at ovenstående lyder som en konspiration eller teori, ja, så kan jeg blot konstatere, at du har sovet godt og grundigt i timen, og jeg anbefaler dig at foretage få click online, og læse op på hvad Centralbankerne og BIS (Centralbankernes bank) selv har at sige om CBDC.

Spørgsmålet bliver hvordan transitionen til de nye CBDC vil foregå?

Mit bud er via en form for Reset, hvor reglerne ændres pludseligt, via et cyperangreb eller eskalering af bankkollaps, hvor sangen efterfølgende fra staterne/mediernes vil være, at de nye CBDC vil være for dit eget bedste, og de dermed er redningen fra den krise som Putin eller klimaret (måske Hamas) er skyld i.

Som Winston Churchill engang sagde:

“Never let a good water crisis go to waste”

<https://www.fdic.gov/resources/resolutions/bank-failures/failed-bank-list/citizensbank.html>

Michael Kastis

Jeg er iværksætter og har siden 2008 stiftet og drevet 5 forskellige virksomheder indenfor restauration, online- og detailhandel. Siden 2020 har jeg primært beskæftiget sig med politisk arbejde for frihed og retfærdighed. Jeg har siden finanskrisen forsket i hvad penge er, hvordan det monetære system er skruet sammen, og hvilken rolle guld og sølv har i økonomien. Se mere på: www.denyepenge.dk



Erindringer fra Sommermødet på Højbo ved Brande, Kristi Himmelfartsdag den 18. maj 2023

Af Henning K. Thomsen

Forårsvejret viste sig fra sin smukke side og dannede den ydre ramme for dagen og mødet i ”folkestuen” på Højbo, der blev fyldt godt op med det gode fremmøde. Vi var omkring 25 mennesker – ja, og så Ludvig selvfølgelig, Karl Hennings skønne, godmodige og selskabelige hund. Der var fra starten en fin stemning blandt de fremmødte. Mange kendte hinanden i forvejen og de gode gensyn var mærkbare. The og kaffe var i kopperne og JAK’s formand Karl Henning bød velkommen og præsenterede dagens program.

Dagens første indlæg stod Jens-Otto Andersen for. Han er landmandsuddannet og agronom, og har siden 2001 været forskningsleder i Biodynamisk Forskningsforening med fokus på vitalitet.

Indlægget omhandlede bl.a. rammer og udvikling for biodynamisk landbrug og fødevarerens kvalitetens udvikling eller afvikling i almindelighed, samt kvalitetens indflydelse på bl.a. vores mentale og fysiske sundhed. Det var et inspirerende og levende indlæg, hvor Jens-Otto bl.a. præsenterede nogle interessante historiske forsøg med biodynamiske fødevarers helbredende kræfter. Det var mærkbart, at de fremmødte var fortrolige med realiteten af sådanne forhold, og samtidig sad jeg med tanken om, at angiveligt kun en mindre del af mennesker uden for de biodynamiske ”kredse” vil kunne forstå og acceptere disse sammenhænge mellem dyrkningsform og vores sundhed.

Andet sted i dette blad bringes en artikel af Jens-Otto Andersen; ”Biodynamiske fødevarer dyrket på et spirituelt grundlag”. Indholdet i artiklen repræsenterer dog ikke til fulde bredden i hans fine indlæg på mødet.

Da indlægget var færdigt, blev de fremmødte inviteret til

at drøfte og reflektere over Jens-Ottos indlæg i et samtale-koncept, der bl.a. kendes fra de sociokratiske tanker og som også praktiseres i flere nye fællesskaber. Det blev præsenteret som ”Cirkel-dialog”, der kort fortalt foregår ved, at taleretten i en gruppe sker i en gentagende fast rækkefølge og med en fastsat tid for hver tale – i dette tilfælde 1 minut. Responsen på cirkeldialogen fra de fremmødte virkede til at være positiv.

Herefter var der lækkert ta’selv-bord, hvor Kirsten Bjerger havde tryllet med gode råvarer fra primært Karl Hennings produktion, alt imens snakken gik livligt og engageret i det veloplagte selskab.

Til det andet indlæg var Ole Bjerg, der bl.a. har en stilling som lektor ved Copenhagen Business School på sit CV, kommet til fra det nordjyske for at dele sin viden og tanker om penge og kapital, herunder forskellen mellem disse to begreber, samt værdier og hvem og hvad der styrer disse. Indtrykket var, at en del af de fremmødte fik nogle markant andre vinkler på penge og kapital, end de havde inden mødet med Ole Bjerg, og igen sad jeg med tanken om, at dem uden for vores søgende og nysgerrige flokke, ville stå hovedrystende over for disse facts – for facts er det.

Også dette indlæg var både levende og inspirerende, og de fremmødte delte igen tanker og refleksioner i en Cirkeldialog.

Ole Bjerger indlæg er delvist gengivet andet sted i bladet, og som en lille kuriositet kan nævnes, at Ole efterfølgende havde kommenteret, at han måske havde tænkt, at det kunne ske at være en biodynamisk sammenspist sekt han skulle holde indlæg for, men at dette på ingen måde holdt stik, for den positive ånd og det liv, der var i rummet, var også en oplevelse for ham.

Denne positive og særlige ånd der var på dagen, blev også bemærket af flere ”gamle i gårde”, der gav udtryk for, at det

var den gamle JAK-ånd, der igen havde indfundet sig. Karl Henning rundede den formelle del af mødet af i folkestuen med tak til både indlægsholdere og de fremmødte, og inviterede – næsten traditionen tro – til en vandring på hans biodynamiske gård-bedrift, for dem der havde lyst og mulighed.

Det var som altid en særlig oplevelse at mærke Karl Hennings dybe kontakt og empati for såvel afgrøder som dyr

og under denne vandring fortalte han bl.a., hvordan der i arbejdet med jord og planter er fokus på den energi, vi møder ind på marken og til planterne med, og hvordan det opleves som væsentligt for alle, der deltager i arbejdet.

Tak til alle for en dejlig dag – og til Karl Henning for rum og hjerte til arrangementet.

Penge og Kapital, Ole Bjerger indlæg på sommermødet

Af Henning K. Thomsen

Følgende er et uddrag af og egne refleksioner efter Ole Bjerger indlæg på JAK’s sommermøde, og er som sådan hverken et referat eller fyldestgørende i forhold til indholdet i indlægget, men Ole Bjerg har verificeret, at følgende er retvisende i forhold til hans indlæg.

Præsentation af Ole Bjerg.

Ole Bjerg er født i Løkken i 1974, og er far til Sylvester og Balthazar.

Han har en PhD i sociologi og arbejdede fra 2011 på Copenhagen Business School som lektor i filosofi og økonomi. Ole Bjerg er forfatter til en række bøger om forskellige emner som etik, afhængighed, poker, penge, centralbanker og vækst, og har senest udgivet en bog om, hvad det vil sige at være mand. Ole er desuden uddannet systemisk opstillør.

Indledning

Ole konstaterede indledningsvis, at de fleste tror, at vores økonomi og vores pengesystem er en og samme ting, og at det også var hans forestilling, inden han blev ansat på CBS (Copenhagen Business School). Ole er ikke ud-

dannet økonom, så da han blev ansat, måtte han først undersøge, hvad penge dybest set var. Noget af det første han kom frem til var, at det var bankerne, der skabte pengene. Hans første reaktion på den information var, at det måtte være en tvivlsom konspirationsteori, men det viste sig at være sandt.

Oles tilgang til penge og økonomi var eller blev noget anderledes end den gængse på CBS, og mens han var tilknyttet CBS, var han med til at starte foreningen ”Gode penge”, der ideologisk set beskrev et alternativ til det eksisterende pengesystem, hvor pengeskabelsen skulle være underlagt en demokratisk kontrol, ved at flytte pengeskabelsen over i Centralbanken. Han tror dog ikke længe på, at den ide vil give den demokratiske kontrol, som målet var.

Ole prøvede forgæves at vinde gehør på CBS for, hvordan det nuværende pengesystem undergravede frihed og demokrati og da han også følte, der manglede ånd og indsigt på stedet, opgav han sit virke og flyttede til Nordjylland, hvor han sammen med Michael Kastis og Kaspar Bonde Eriksen startede initiativet: De Nye Penge (www.denyepenge.dk)

Efter denne intro fortsatte Ole, ved at tage afsæt i de 3 bogstaver; JAK, men i omvendt rækkefølge.



K'et – Kapitalen.

Som nævnt i indledningen, så har de fleste svært ved at skelne mellem kapital (værdi) og penge – vi får ofte blandet begreberne sammen. I banken låner vi penge for at købe eller investere i noget, og dette ”noget” er kapital eller værdi. Banken udsteder de penge, vi skal bruge til den værdi eller kapital, vi vil købe. Pengene er skabt digitalt ud af den ”blå luft”, og de understøttes ikke af reelle værdier. Alle de lån og den gæld vi danskere har, repræsenterer overvejende penge, der er ”skabt” af bankerne. De mange penge der er i omløb i samfundet, uden at der er værdier bag, medfører, at pengene får deres egen dynamik uden fundament i værdier/kapital – de bliver til et middel eller tom værdi i sig selv.

Selv om pengene igen går ud af kredsløbet, når vi har

betalt lånet tilbage, så har bankerne tjent penge på renter og gebyrer, og derfor er udlån det samme som profit for bankerne.

Luftkastellet kan fint illustreres ved det der skete op til finanskrisen i 2008, hvor private banker drev pengeskabelsen kunstigt frem, ved at gøre det meget nemmere at låne penge. Det betød, at flere fik råd - eller i alle tilfælde lån - til nye boliger, og den øgede efterspørgsel medførte, at boligpriserne steg. Den opskruede pris på boliger gjorde det muligt, at der kunne lånes endnu flere penge, og gælden steg og steg, uden at den reelle værdi eller kapital i samfundet var øget. Så da krisen kom og boligpriserne faldt, blev folk teknisk insolvente fordi belåningen af deres bolig nu oversteg boligens værdi. Derved havde ban-

kerne ikke længere sikkerhed eller værdi/kapital for de penge, de havde udlånt.

En normal eller naturlig måde at reetablere det økonomiske system på, ville være at lade banker og låntagere tage de tab, som de opskruede og tomme værdier havde resulteret i. Men verdenslandenes Centralbanker valgte at understøtte de private banker, så de ikke gik konkurs. Og Centralbankerne holdt liv i pengeskabelsen (udlåne-ne), ved at sænke renten i en grad, så vi sågar fik en negativ rente, med efterfølgende markante prisstigninger. De støttede også de finansielle markeder og købte statsobligationer og aktier for at holde prisen kunstigt oppe, og Centralbankerne blev dermed en aktiv del af pengeskabelsen.

Bankerne og det finansielle marked er styret af planøkonomi, og ikke af den fri markedsøkonomi, som de fleste tror, og denne planstyring breder sig til resten af økonomien. Et eksempel er, at USA's Centralbank (Federal Reserve) har et udvalg, der beslutter, hvad prisen på penge skal være.

Så ”kom” Coronaen, og regeringer verden over lukkede ned for realøkonomien - de frie markeds kræfter - og pumpede penge ind i økonomien for at holde samfundene kørende. Økonomien er derfor i dag endnu mere baseret på gæld og ikke på reelle værdier og kapital, end den var før 2020, samtidig med at inflationen har været stigen. Dette har medført, at flere store banker i bl.a. USA er gået konkurs. Samtidig tager Centralbanken i USA obligationer i pant fra de mindre banker, og tager dermed risikoen for et muligt tab. Og da Centralbankerne er statens, så er det dermed også samfundet og dets borgere, der nu sidder med den risiko og det tab, som bankernes økonomiske spekulation har udløst.

A'et - Arbejde.

Fundamentalt kan vi mennesker godt lide at lave noget, at skabe, virke og arbejde, men glæden og lysten forudsætter, at vi oplever, at det, vi foretager os, er meningsfyldt og har en værdi på den ene eller anden måde.

Det arbejde, der er sandt værdiskabende, og knytter sig til vores fundamentale og åndelige behov som levende mennesker, udgør imidlertid en stadig mindre del af det samlede arbejde i samfundet.

Oprindeligt var det værdiskabende arbejde knyttet til landbruget, til produktion af de fødevarer, der er essentielt for vores eksistens. Menneskets kreativitet og opfindsomhed har betydet en ekstrem effektivisering af fødevarerproduktionen, hvilket samlet set har frigivet store arbejdsressourcer og tid for os mennesker, også selv om der går en del arbejde til at etablere de maskiner og teknologi, der gør effektiviseringen mulig.

De frigjorte menneskelige ressourcer og vores iboende virkelyst er desværre overvejende kanaliseret i en åndslos retning - til pseudoarbejde - hvis værdi i sidste ende ikke opleves som fundamentalt værdiskabende eller tilfredsstillende for os.

Pseudoarbejde opstår ud fra pseudobehov, der overvejende skabes ud fra muligheden for enten at skabe profit, besparelser eller magt og kontrol. Som forbrugere er vi ubevidste energibrikker til den proces, ved at lade os lokke og fange af reklamer, mode og trends og ikke mindst muligheden for lån i kraft af bankernes pengeskabelse. Som ubevidste ”brikker” har vi ladet os fascinere af teknologi, systemer og deres bekvemmelighed i en grad, så vi kollektivt let lader os styre af disse faktorer. Og ingen af dem er i sig selv fundamentale værdier eller meningsfyldte, og det er formodentlig en medvirkende årsag til, at folk bliver syge og stressede af arbejdet og livet, måske samtidig med at vi er i en historisk fase, hvor vi igen bliver mere åndeligt følsomme.

J'et – Jorden.

Jorden trækker i os på mange planer, jorden er fundamental og en naturlig og essentiel værdi for os.

I disse år, hvor mange mennesker har indset, at verdensordenen ser ud til at være på afveje, er der en strømning mod, at disse mennesker søger ”mod jorden” og bl.a. mod en højere grad af selvforsyning eller forenkling af

forsyningskæden, ved at de handler tæt på eller med selve producenten af fødevarerne.

Ole har på flere måder også nærmet sig jorden, fordi han, i forbindelse med sit ophør på CBS, solgte sin lejlighed på 4. sal på Nørrebro – der i øvrigt qua boligpriserne himmelflugt gav et komfortabelt provenu – som han anvendte på købet af en landejendom med 2 hektar, da han flyttede tilbage til sin hjemstavn Nordjylland.

Jordens ressourcer er enorme, men da de ikke er ”jævnt fordelt” på kloden, handler vi globalt med store dele af disse ressourcer, bl.a. olie og gas, og til den handel har penge en central rolle.

I forbindelse med krigen mellem Rusland og Ukraine har de europæiske lande fastfrosset Ruslands Dollar-beholdning i de europæiske banker, og Rusland kræver nu forståeligt forudbetaling i Rubler eller Bitcoins for den olie og gas, de skal levere. Konsekvensen er bl.a., at europæerne nu skal købe Rubler eller Bitcoins til fuld pris, da vi ikke længere kan betale med penge, som bankerne i vesten delvist selv har skabt.

Dollaren, der har været sendt ud i hele verden og nærmest skabte et valuta-monopol, har betydet, at mange lande derigennem har været fastholdt i gæld, og derfor har været hindret i at skabe udvikling og vækst.

Lande, der tidligere har prøvet at bryde Dollar-monopolet ved at ville introducere penge, der ikke var forbundet til dollaren, er det gået ilde, Libyen og Irak er eksempler herpå.

Konsekvenserne af krigen i Ukraine er bl.a. et kæmpe nederlag for USA og deres Dollar, for mange lande har mistet tilliden og vil ikke længere lægge sig op ad Dollaren som stabil verdensvaluta.

Dollarens position er også udfordret af BRICS-landene (oprindeligt; Brasilien, Rusland, Indien, China og Sydafrika), der stadig udvides, og har deres eget bank- og betalingssystem, der ikke er bundet op på Dollaren. I lyset af, at BRICS-landene - i meget grove tal - udgør 1/3 af jordens overflade, af jordens befolkningstal og af jordens globale BNP, er det åbenlyst, at Dollaren og dens magt

er udfordret.

Det faktum at San Salvador tilmed er sluppet afsted med at omlægge deres penge/valuta til Bitcoin, og det i øvrigt går landet rigtig godt, understreger udfordringen for Dollaren.

Nye veje og muligheder.

Den hidtidige pengestyring, der har været centralt styret og kontrolleret, begrænser såvel landes som lokalsamfunds frihed til at styre egne processer og infrastruktur, fordi betalingsmidlernes værdi er afhængig af globale forhold, der er helt uden for små landes og lokalsamfunds kontrol og påvirkning.

I ”Gode Penge” var tanken at skabe kollektiv forandring inden for det eksisterende system, mens tankerne i ”De Nye Penge” er, at vi skal en anden vej end den eksisterende. Her vil vi som suveræne - når vi nærmer os dette – ikke vil have vores frihed begrænset af styrede og kontrollerede penge. Vi kan starte disse nye tiltag i ”det små”, hvilket allerede er en realitet flere steder i Europa, og i Danmark blev der på et tidspunkt på Djursland skabt en ”Djurs”, der fungerede som et lokalt betalingsmiddel. Ole Bjerg rundede sit indlæg af med, at han og De Nye Penge forventer, at penges værdi igen vil blive bundet op på guld og sølv i stedet for Dollaren, og at Bitcoin kan blive et validt og funktionelt betalingsmiddel – også i stedet for Dollaren.

Sikkert fodfæste er oaså en værdi!

STABIL
R I S T E

STABIL-Riste.dk
kun salg til virksomheder



Biodynamiske fødevarer dyrket på et spirituelt grundlag

Af Jens Otto Andersen

Igennem det seneste årti har forskellige former for regenerativt landbrug fået megen opmærksomhed i den løbende debat om tiltag mod klimabelastningen. Tilsvarende har det økologiske landbrug cementeret sin position som en mere klimaskånende produktion i EU-sammenhæng, med biodiversitet og dyrevelfærd, i forhold til det konventionelle landbrug.

Sammenlignet med regenerativt og økologisk landbrug får biodynamisk landbrug langt mindre opmærksomhed, trods mange videnskabelige artikler der dokumenterer driftsformens positive virkning på bl.a. humus-opbygningen i jorden, i forhold til nedslidningen af humuslaget i det konventionelle landbrug.

Biodynamisk landbrug indebærer et afgørende element, der blokerer for en større gennemslagskraft, nemlig det åndelige-spirituelle grundlag bag den biodynamiske driftsform. Når den enkelte biodynamiske landmand over for kunder og besøgende beskriver de åndelige kræfter og væsener, der arbejder i naturen, i gårdens planter, dyr og landskab, da mærker han/hun behovet for et nyt, fælles sprog. Og hvis landmanden tager endnu et skridt, og kort redegør for den åndsvidenskab, der ligger bag det biodynamiske landbrug, da falder ordene let til jorden.

Den enkelte biodynamiske landmand, og den biodynamiske bevægelse som helhed, står med en grundlæggende

udfordring: at beskrive på en saglig måde de åndelige kræfter der arbejder i jorden, i afgrøderne, i dyrene og landskabet, og som hænger uløseligt sammen med de åndelige kræfter der arbejder i planeterne, i vort Sol-system, og videre i Universets utallige galakser og uendelige afstande.

Selv har jeg haft det skæbnende at bo og arbejde ved Højskolen Søtoftegård tilbage i 1978-80. Højskolens fokus på Jung's åndeligt inspirerede psykologi og på Martinus' og R. Steiners åndsvidenskab åbnede mine øjne for den anden side af virkeligheden, som de allerfleste ubemærket går forbi. Ikke mindst mødte jeg flere klarsynede mennesker, troværdige, beskedne personer der redegjorde for hvordan vi som enkeltpersoner på en objektiv måde kan udvikle et klarsyn, med den nødvendige viljestyrke og udholdenhed. Med dette klarsyn bliver ikke mindst planter's 'aura' synlig, som en dynamisk strømmende realitet af livskræfter. Og dersom den nu klarsynede person går ind i en videre proces, da kan klarsynet udvikles til et såre værdifuldt redskab, der er anvendeligt på alle livsområder, i pædagogikken, i landbruget, i medicinen osv.

På denne baggrund kan vi møde R. Steiners 'Landbrugskursus' fra 1924 med den rette indstilling. Vi vil da tydeligt opleve, at R. Steiners beskrivelser af processerne i landbruget og landskabet netop er en såre klarsynet persons beskrivelse af naturens åndelige kræfter og sammenhænge. Herfra er der kun et lille skridt til at forstå nødvendigheden af hans anvisninger omkring især

de biodynamiske præparater, som konkrete værktøjer i landbrugets sammenhæng, til at fremme jordens frugtbarhed, og til at styrke planternes modning og dermed ernæringsværdi.

Hér ligger naturligvis en snublesten lige for, nemlig at antage R. Steiners anvisninger ukritisk. Kort sagt, at opstille hans anvisninger som en urørlig autoritet. Men dette er ikke tilfældet. Faktisk gør R. Steiner igen og igen i sine skrifter og foredrag opmærksom på, at hans ord ikke skal optages ukritisk, men afprøves kritisk. Dét var netop hvad der skete under Landbrugskurset: de tilstedeværende landmænd og forskere dannede en 'forsøgsring', der i praksis skulle fremstille og teste de af R. Steiner angivne præparater og fremgangsmåder.

På denne baggrund er det måske ikke en tilfældighed, at en af R. Steiners nære medarbejdere efterfølgende beskrev, at sjældent havde han set R. Steiner så glad, som da de rejste hjem fra kurset. Omvendt afslører det også det nedslående faktum, at R. Steiner igennem årene med talrige foredrag og fremlægninger af åndelige sammenhænge kun sjældent mødte nogen, der umiddelbart omsatte hans beskrivelser og anvisninger til en livspraksis, med et tilhørende kritisk blik på resultatet.

Det viste sig snart, at R. Steiners forskellige anvisninger angående de biodynamiske mark- og kompostpræparater stemte overens med hvad han havde beskrevet. I dag findes et par klarsynede personer, som er aktive især i den biodynamiske forskning, og som bl.a. har bidraget til at udviklingen inden for den biodynamiske planteforædling. Hér må vi også bemærke, at R. Steiners udtrykkeligt pointerede, at de angivne præparater kan erstattes af andre, med undtagelse af det såkaldte brændenælde-præparat. Dvs. med en klarsynet indsigt i de åndelige kræfters aktivitet i naturen, kan vi direkte videreudvikle det nuværende præparatarbejde. Og den enkelte biodynamiske landmand kan, uden at være klarsynet, men med en



indsigt i de forskellige kræfters virke, gribe ind på rette måde, når det er påkrævet.

Hér må vi være opmærksomme på en stående udfordring for de allerfleste landmænd, nemlig økonomien. Uanset hvilken indsigt i naturens sammenhænge landmanden erhverver sig igennem årene, så kan han/hun kun realisere en optimal kvalitet i de fødevarer, som gården frembringer, når økonomien ikke modarbejder, men understøtter arbejdet. Pædagogens egentlige arbejdsopgave - at udvikle børnene - kan svækkes på grund af forkerte økonomiske prioriteter. Lægens egentlige opgave - at styrke og genoprette patienternes helbred - kan svækkes eller direkte umuliggøres, dersom lægen pålægges et overdrevent antal patienter og ansvarsområder. Tilsvarende kan landmandens egentlige opgave - at frembringe nærende fødevarer - svækkes, dersom de økonomiske prioriteringer i samfundet tvinger hans/hendes fokus væk fra den egentlige opgave.

På denne baggrund er det afgørende, at vi som forbrugere - dvs. dig og mig - kommer den biodynamiske landmand i møde, i praksis ved at organisere hjælp til lugearbejdet, dersom ukrudtet truer med at tage over, og finder veje til at støtte landmanden økonomisk, når dette er presserende. Kort sagt: landmanden kan i dag, med de vilkår han/hun typisk stilles med, ikke løse den egentlige opgave uden hjælp fra den omgivende verden, dvs. os som forbrugerne. Vi lader her det politiske system ude af billedet, fordi dette typisk handler for sent og for lidt, når landmandens grundvilkår er truet. Når omgivelserne tager det nødvendige medansvar for sunde fødevarer, da vil vi se et kvantespring i kvaliteten af vores fødevarer. Det kan vi ikke forvente fra det konventionelle landbrug, uanset antallet af lappeløsninger og tomme tiltag.

J.A.K SenSommerLejr

Udforsk dine værdier til familiedage om pengeflow og overskud



Vi oplever i disse år at flere og flere mennesker gør et stop og giver tid til eftertanke omkring hvad er de sande værdier i deres liv og mange ser at det ligger langt fra deres nuværende livsførelse. Nogle tager konsekvensen og tager konsekvent de valg der fører det de oplever som sande værdier, det som giver genklang i det indre liv. Der findes balance mellem det liv der leves og det der giver mening, det der giver glæde og bred tilfredsstillelse, sundhed i krop og sjæl.

Vi vil på dette seminar søge svarene på hvad der måtte bringe denne balance i vores eget liv, måske se på hvad der skulle til for at ændre og selvfølgelig hvad ændrede valg ville give.

Vi vil arbejde ind i en dybere forståelse af begrebene Jord, Arbejde og Kapital og en bredere forståelse af begrebet penge. Hvad er vores egen fortælling omkring værdier. Hvad er de sande værdier?

2 dage spækket med samvær, oplæg, muldjord, pengesnak, musik, bål og god biodynamisk mad

Sted Det hele foregår i naturskønne omgivelser på det biodynamiske landbrug, Højbo ved Brande. Nordlundvej 105, 7330 Brande

Overnatning Gratis overnatning i sovesal eller eget telt, medbring madas og sovepose. Alternativt på lokalt Bed and Breackfast for egen regning.



Ung eller gammel, med eller uden børn
- Alle er velkomne!

Følg med i nyhedsbrev og SoMe for den endelige dato
eller hør mere ved Karl Henning 4116 4842 / info@karlhenning.bio

**Overskud
på kontoen**

**Overskud
til livet**

**Overskud
til fællesskabet**



midspar.dk/faellesskab



Generalforsamling

16. marts 2024

Jævnfør §6 Ordinær generalforsamling, Stk. 6.

Forslag til behandling

Forslag fra foreningens medlemmer, der ønskes behandlet på generalforsamlingen, skal være fremsendt til formanden med kopi til sekretariatet per e-mail senest den **1. februar**

Fremsendes til formand Karl Henning Mikkelsen på info@karlhenning.bio, med kopi til sekretariatet på uffemgce@gmail.com



elmebech aps
e

Henning Bech Frederiksen

Rådgivende civiløkonom, HD

RÅDGIVNING - REGNSKAB - REVISION

Bjelkes Allé 17A, 1. - DK-2200 København N

Telefon: + 45 32 95 94 03

Mobil: + 45 21 20 94 04

hbf@elmebech.dk



BIODYNAMISKE GRØNTSAGER

direkte fra landmanden

I samklang med jorden dyrker Karl Henning livskraftige grøntsager der kan mærkes.

Kartofler, Gulerødder, Porre og meget mere

Gårdbutikken er som udgangspunkt altid åben
Men vil du være sikker, ring eller sms din bestilling.


KARL HENNING^s
BIO GRØNT

Højbo | Nordlundvej 105 | 7330 Brande

4116 4842 | info@karlhenning.bio

www.karlhenning.bio

1.533 milliarder

1 billion og 533 milliarder. Eller 1.533 milliarder kroner.
Omtrent så meget høstede de seks største, vestlige
fossilbrændsels-giganter i profit – alene i 2022.

Tjent på udvindingen af millioner af års opsparet
solenergi, optaget af liv før vores og siden lagret,
gemt under overfladen. Som om det tilkom dem.
Opgravet og så brændt. Brændt på bare 150 af
de cirka 3,8 milliarder år med liv på Jorden.

Det siges, at vi har taget hul på den antropocæne
tidsalder. Den første tidsalder, hvor vores aktiviteter

forandrer klodens tilstand. Nej. For det er ikke et vi, der
gør det; fører krig mod klodens livgivende systemer.
Det er derimod en forsvindende lille andel af menneske-
heden, der gør det. Og længe har vidst, at de gør det.

De kommer til at fortsætte, så længe det tillades. Sågar
bifaldes. Det var der 1.533 milliarder grunde til – alene
i 2022. Men det bliver uden vores tilladelse, uden vores
bifald. Og det bliver uden vores hjælp til finansiering.

**Ganske vist er vi ligesom en almindelig bank.
Men vi har tilsat ansvarlighed.**

MERKUR
ANDELSKASSE

Jord

står for alle de ressourcer vi som mennesker har til rådighed for vore aktiviteter på denne jord.

Arbejde

står for alle de tiltag vi som mennesker gør med de ressourcer vi råder over.

Kapital

står for alle de resultater det kommer ud af jord og arbejde. Såvel på det materielle som det mentale og åndelige plan.

Med et medlemskab, som koster 275,- årligt, støtter du J.A.K's arbejde for et bedre og mere retfærdigt samfund.

Du får adgang til vores generalforsamling og et spændende fællesskab omkring mennekselige værdier omkring penge og deres virkning ind i samfundet. Ligesom vi udsender dette blad 1 gang om året.

Medlemskab tegnes på **jak.dk** og nye medlemmer for tilsendt bogen ”JAK - en bevægelse i og med tiden så længe lager haves.

Bliv medlem af J.A.K Danmark

275,- /årligt